

1. Görülen ve Görülemeyen Varlıklar

Çevremizde canlı, cansız pek çok varlık vardır. Dağlar, taşlar, denizler, bitkiler, bulutlar, sular v.b hepsi birer varlıktır. İnsanlar ve hayvanlar da varlıklar aleminin en önemli unsurlarındandır. Bunların dışında görünmeyen varlıklar da vardır. Havadaki gazlar, elektrik akımı, ses dalgaları vb. göremediğimiz fakat var olduğunu kesin olarak bildiğimiz varlıklardandır. Melekler, cinler ve şeytan da göremediğimiz varlıklardandır. Kur'an-ı Kerim'de ve hadis-i şeriflerde meleklerden, cinlerden ve şeytandan çokça bahsedilmektedir. Var oldukları açıkça haber edilmektedir.

Melek; Yüce Allah'ın nurdan yaratıp çeşitli işlerde görevlendirdiği, gözle görülmeyen varlıklardır. Cin; Yüce Allah'ın ateşten yarattığı, akıl ve irade sahibi olup gözle görülmeyen varlıklardır. Şeytan; ateşten yaratılan ve Yüce Allah'ın emrine karşı gelip ilahi rahmetten kovulan asi ve kibirli varlığa denir.

2. Melekler ve Özellikleri

Elçi, haberci, güç, kuvvet gibi anlamlara gelen gelen melek kelimesi, dini bir kavram olarak ise; Allah(c.c.) tarafından yaratılmış, nurani(gözle görünmeyen) varlıklar anlamına gelir. Bunların en çok bilineni dört büyük melektir. Dört büyük melek ve görevleri şöyledir:

CEBRAİL(a.s.): Vahiy meleğidir. Allah'tan aldığı emir ve yasakları peygamberlere iletir.

AZRAİL(a.s.): Ölüm meleğidir. Allah'ın izniyle eceli gelenlerin canını almakla görevlidir.

MİKAİL(a.s.): Doğa olaylarının meleğidir. Allah'ın kendisine verdiği izinle yağmur, dolu, kar, rüzgar vb. olayları düzenler.

İSRAFİL(a.s.): Sur'a üfürücü melektir. İlk üfleyişinde kıyamet kopacaktır. İkinci üfleyişinde ise bütün insanlar yeniden diriltilecektir.

Aklınızda kalsın:

'CAMİ' sözcüğünün baş harfleri dört büyük meleğin baş harflerinin şifresidir.

Dört büyük meleğin dışındaki bazı melekler ve görevleri:

• Kiramen Kâtibin: İnsanın sağında ve solunda bulunan meleklerdir. Sağdaki melek, iyi davranışları, soldaki melek ise kötü davranışları kaydetmekle görevlidir.

• Münker Nekir: Öldükten sonra kabirde insanları sorgulamakla görevli meleklerdir. Bunların dışında Hafaza melekleri(koruyucu) ve daha birçok görevi olan melek vardır.

Kur'an-ı Kerim'e göre meleklerin özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

- * Nurani varlıklardır. İnsanlar gibi maddi bedenleri yoktur. Gözle görünmezler.
- * Sayılarını Allah'tan başka kimse bilemez.
- * Yeme, içme, yorulma, uyuma, dinlenme gibi ihtiyaçları yoktur.
- * Erkeklik-dişilik özellikleri yoktur.
- * Çok hızlı hareket edebilirler.
- * Farklı farklı şekillere bürünebilirler.
- * Sadece Allah'a ibadet edip O'nun emirlerini eksiksiz yerine getirirler.
- * Melekler asla Allah'ın emirlerine karşı gelmezler.
- * Melekler kanatları olan varlıklardır.

Kur'an ve Hadislere Göre Cinlerin Özellikleri

Kur'an-ı Kerim'de Cin suresi adıyla bir sure vardır. Hem bu surede hem de başka surelerde cinlerin özelliklerinden bahsedilmektedir.

Cinlerin özellikleri:

- * Çok hızlı hareket edebilirler.
- * Dumansız ateşten yaratılmışlardır.
- "Cini de yalın ateşten yarattı." (Rahman suresi, 15. ayet)
- * İnsanlar gibi irade sahibidirler.
- * Allah'ın emir ve yasaklarına uymakla yükümlüdürler.
- * Geleceği ve gaybı bilemezler.
- * Hz. Peygamberden Kur'an dinleyerek ona iman edenleri vardır.

Kur'an-ı Kerim'de birçok ayet-i celilede şeytan hakkında bilgiler verilmektedir. "Hani biz meleklerle Adem'e secde edin, demiştik. İblis hariç hepsi secde ettiler. O yüz çevirdi ve büyüklük tasladı. Böylece inkarcılardan oldu." (Bakara suresi, 34. ayet)

Allah Hz. Adem'i akıllı ve irade sahibi olarak yarattı ve bilmesi gerekenleri öğretti. Meleklerle Adem'e secde(saygı) edin deyince şeytan kibirlendi (Ateşin topraktan üstün olduğunu söyleyerek) ve secde etmedi. Bunun üzerine Allah'ü Teala şeytanı huzurundan kovdu. Allah'ın huzurundan kovulan şeytan bunun sebebini insandan bilerek şöyle dedi: 'Allah'ım ben de senin kullarını kötülüğe yönlendireceğim, senin yolundan saptıracağım.' Dedi.

Asi, kibirli, nankör bir varlık olan şeytan insanları kötülüğe yönlendirmeye çalışmaktadır. İhlalsız mü'minler şeytanın oyununa kanmayacaklardır. Biz de bunu bilip duyarlı olmalıyız. Bütün kötülüklerden uzak durmaya çalışmalıyız.

Cin ve şeytan konusunda bazı batıl inançlar söz konusudur. Dinde olmadığı halde bilgisizlik sebebiyle dinden zannedilen bu inanç ve uygulamaların başlıcaları ruh ça- ğırma, falcılık, sihir ve büyüdür.

3. Dünya ve Ahiret Hayatı

İnsanın ölümden sonra yeni bir hayat için yeniden diriltilmesi ve bu dünyada yaptıklarının karşılığını görmesine ahiret inancı denir. Bu yüzden dünya ve dünyadaki her varlığın yaşama süreleri sınırlıdır. Her canlı doğar, büyür, yaşar ve sonra ölür. İnsan da kaç yıl yaşarsa yaşasın birgün ecel gelecek ve mutlaka ölecektir.

"Her canlı ölümü tadacaktır." (Ali imran suresi, 185. ayet)

Ahirete iman bir insanın, ölüm, yok olma vb. korkularına kapılmasına engel olur. Dünyada yapılanların karşılığını göreceğini bilir. Bu yüzden kötülüklerden kaçınır. Kendisine çeki düzen

verir. İslam dinine göre ahiret hayatı sonsuzdur. Her müslüman buna can-ı gönülden inanır. Böyle yapmak insana huzur ve güven verir.

Allah'ın (c.c.) insan fitratına yerleştirdiği güzel duygular ahiretin varlığına işaret eder. Bu duygulardan birisi adalet duygusudur. Hiçbir insan dünyadaki kötülüklerin ve zulümlerin karşılıksız kalmasını istemez. İnsan yapılan bir haksızlığa şahit olduğunda bundan rahatsızlık duyup o yanlış durumu düzeltmek ister. Çünkü Allah (c.c.), insanın kalbine adalet ve hakkaniyet duygusu yerleştirmiştir. Fakat iyilerin her zaman dünyadaki kötülükleri ve adaletsizlikleri düzeltme imkânları olmayabilir. Öyleyse Allah (c.c.) bu adalet duygusunu insanın içine boşu boşuna yerleştirmemiştir. Çünkü Allah (c.c.) boş ve anlamsız iş yapmaz.

İnsanın içinde çok güçlü bir sonsuzluk duygusu, yok olmama arzusu vardır. Sevdiklerinden ayrılmak istemez. Kısa ayrılıklar bile insanı üzerken ebedi bir ayrılık düşüncesi onun için çok daha can yakıcıdır. Allah (c.c.), insanın içine sevdiklerinden ayrılmama ve ebedi yaşama arzusunu yerleştirmiştir. Bu güçlü duygular ahiretin varlığını gerekli kılar.

Ahiret mutluluğu için bu dünyada iyi ve güzel davranışlarda bulunmak gerekir. Müslümanlar, bu dünya hayatının geçici olduğunu ve bir gün mutlaka öleceklerini bilirler. Yüce Allah, "Dünya hayatı ancak bir oyun ve oyalanmadır. Elbette ki ahiret yurdu Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"(En'âm suresi, 32. ayet.) buyurarak dünya ve ahiret hayatını karşılaştırır.

4. Ahiret Hayatının Aşamaları

Her insan kendisi için belirlenmiş hayatı yaşadıkdan sonra ölür. Çünkü bu dünyadaki görevi bitmiştir. Kimse ölümden kaçamaz. Dünya hayatının bütünüyle son bulacağı kıyamet gününe kadar ölmüş olan her insan, dünya ile ahiret arasında berzah denilen bir âlemde bekletilir. Kıyametten sonra yeniden diriliş (ba's) gerçekleşir. Bütün insanlar Allah'ın (c.c.) emriyle dirilerek mahşer yerinde toplanırlar, Allah (c.c.) tarafından hesaba çekilirler. Bu dünyadayken bütün yapıp ettikleri, mizan denilen ilahi adalet terazisinde tartılır. İnsanların önünde artık tek bir yol (sırat köprüsü) kalmıştır. Sıratı geçenler Allah'ın (c.c.) izniyle cennete, geçemeyenler ise cehenneme girerler.

Ahirete Geçiş Kapısı: Ölüm

İnsanın bu dünyadaki hayatının Allah'ın (c.c.) belirlediği zamanda sonlanmasına ölüm denir. Kur'an'da ölümün belli bir vakte göre yazıldığını şöyle açıklar: "Hiçbir kimse yok ki, ölümü Allah'ın iznine bağlı olmasın. (Ölüm), belli bir süreye göre yazılmıştır..."(Âl-i İmrân suresi, 145. ayet) Ölüm bu dünyadan ahiret yurduna geçiş kapısıdır. Allah'ın (c.c.) dilediği şekilde yaşayan insan için ölüm yepyeni bir başlangıçtır. Güzel yaşayan güzel ölür, güzel ölen güzel dirilir. Hz. Peygamber bu konuda: "Her insan, öldüğü hal üzere (nasıl ölmüşse öyle) dirilitilir."(Müslim, Cennet, 83.) buyurmuştur.

İnsan öldüğünde ruhu, kıyamet kopup yeniden diriliş gerçekleşinceye kadar dünya ile ahiret arasındaki berzah denilen âlemde bekletilir.

Ölen her insan mezarında Münker ve Nekir melekleri tarafından sorguya çekilir.

Bitiş ve Başlangıç: Kıyamet

Evrende ve dünyamızda mükemmel bir uyum var düzen vardır. Bitkiler, hayvanlar, dağlar, taşlar, denizler, sular ve havadaki gazlar hepsi canlılar için mükemmel bir yaşam alanı oluştururlar. Ancak bu mükemmel düzen ve işleyişin de bir sonu vardır. Dinimize göre bu düzen bir gün içindekilerle birlikte son bulacaktır. Bu son bulmaya kıyamet denir. Kur'an-ı Kerim'de: "Kıyamet vakti de gelecektir; bunda şüphe yoktur. Ve Allah kabirlerdeki kimseleri diriltip kaldıracaktır." (Hac suresi, 7. ayet)

İsrafil(a.s.) adlı meleğin Sur'a üfürmesiyle kıyamet kopacaktır. Bütün insanlar, bütün canlılar ölecektir. Dünya yerle bir olacaktır.

Yeniden Diriliş: Ba's

Ba's öldükten sonra diriliş anlamına gelir. İsrâfil(a.s.) adlı meleğin Sur'a ikinci kez üfürmesiyle bütün insanlar, aynı anda diriltilecek ve mahşer yerinde toplanacaklardır. İnançımıza göre bu olaylar zamanı gelince mutlaka gerçekleşecektir. Kur'an-ı Kerim'de: "Gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakla yorulmayan Allah'ın ölülere diriltmeye de gücünün yeteceğini düşünmezler mi? Evet o, her şeye kadirdir." (Ahkaf suresi, 33. ayet)

Buyurularak bu gerçek açıkça ifade edilmiştir. Bu konu hakkında pek çok örnekler de ayetlerde bize bildirilmektedir. Örneğin; baharda çiçeklerin açması yaprakların filizlenmesi, yazın meyve vermesi sonbaharda yaprakların sararması ve kışında yapraklarının dökülüp eriyip kaybolması; sonra yine yeniden böyle tekrar olması; yeniden dirilişe güzel bir örnektir.

Herkesin Toplanma Yeri: Mahşer

Yüce Allah tarafından hesaba çekilmek üzere insanların dirilişten sonra bir araya toplanmasına haşir, toplandıkları yere de mahşer denir. Kur'an-ı Kerim'de "Allah (c.c.), onları sanki günün ancak bir saati kadar kaldıklarını sandıkları bir durumda yeniden diriltilip toplayacağı gün aralarında birbirleriyle tanışır. Allah'ın (c.c.) huzuruna varmayı yalanlayanlar elbette zarara uğramışlardır. Çünkü onlar doğru yola gitmemişlerdi."(Yûnus suresi, 45. ayet.) buyurmaktadır. Haşir günü çok zor bir gündür. Çünkü insanlar kendi dertlerine düşerler. Herkes sağa sola kaçışıp durur ve kendisini kurtaracak iyilik ve sevap arayışında olur.

En Hassas Terazi: Mizan

İnsanlara dünyadayken yaptıkları işlerin yazılı olduğu amel defterleri verilir. Kur'an'ın bir ayetinde şu bilgiler verilir: "Kitap ortaya konmuştur. Suçluların onda yazılı olanlardan korkmuş olduklarını görürsün. Vay halimize derler, bu nasıl kitapmış. Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın hepsini sayıp dökmüş. Böylece yaptıklarını karşılarında bulmuşlardır. Senin Rabbin hiç kimseye zulmetmez."(Kehf suresi, 49. ayet.)

İnsanlar amel defterlerini ellerine alıp yaptıklarını en ince detayına kadar gördükten sonra Allah (c.c.) tarafından hesaba çekilirler. O gün hiçbir adaletsizlik söz konusu olmaz. Mahşer yerindeki sorgu ve hesap sırasında insanlara ömrünü nerede tükettiği, gençliğini nasıl geçirdiği, malını nereden kazandığı, nereye harcadığı, bildiklerini uygulayıp uygulamadığı sorulacaktır. Herkesin amelleri mizan denilen ilahi adalet terazisinde tartılır.

Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse, onun mükâfatını görecek. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse, onun cezasını görecek. (Zilzâl Suresi, 7-8. ayetler.)

Hesaptan Sonra: Cennet ve Cehennem

Hesaplar görüldükten sonra müminlerden bazıları cehennem üzerine kurulmuş olan sıratı hızla, bazıları daha yavaş bir şekilde geçerek cennete giderler. Kâfirler ise sıratı geçemezler ve cehenneme düşerler.

Müminlerin içinde ebedî olarak kalacakları çeşit çeşit nimetlerle donatılmış ahiret yurduna cennet denir. Kur'an-ı Kerim bu sonsuz cenneti ve oradaki hayatı şu şekilde anlatır:

- Cennetin genişliği göklerle yer kadardır.
- Orada ne yakıcı sıcak ne de dondurucu soğuk vardır.
- Cennette temiz su, tadı bozulmayan süt ve süzme bal ırmakları vardır.
- Cennetlikler için yapılmış köşkerin altından ırmaklar akar.
- Cennetliklere hiçbir yorgunluk ve zahmet yoktur.

ve daha bir çok sayılamayacak nimetler..

Dünyada ve ahirette insanı en çok sevindirecek şey Allah'ın (c.c.) hoşnutluğunu kazanmış olmaktır. Çünkü Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak bütün varlıkların yaratıcısı tarafından sevilme demektir. Kur'an-ı Kerim' de Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmanın güzelliği şöyle hatırlatılmaktadır: "... Allah'ın rızâsı ise hepsinden (bütün cennet nimetlerinden) daha büyüktür. İşte büyük kurtuluş da budur."(Tevbe suresi, 72. ayet.)

Cehennem, ahirette kâfirlerin sürekli olarak, günahkâr müminlerin de günahlarının cezasını çekinceye kadar kalacakları yerdir. Cehennem ve oradaki hayat, Kur'an-ı Kerim'de şu şekilde

tasvir edilir:

- Suçlular cehenneme vardıklarında, cehennem onlara büyük kıvılcımlar saçar.
 - Cehennemden uzaktan kaynaması ve uğultusu iştilir.
 - Orada serinlik bulamadıkları gibi içecek güzel bir şey de bulamayacaklardır.
 - Allah'ı (c.c.) görmekten mahrum kalacak inkârcılara Allah (c.c.) rahmet etmeyecektir.
- Cehennem hayatındaki acı, ateş, ızdırap vb. şeyler bu dünyadakilere benzetilemez. Bunların iç yüzünü ancak Allah (c.c.) bilir. Müslümana düşen Allah'ın (c.c.) yasakladığı kötülük ve günahlardan kaçınarak Kur'an'da yer alan şu duayı sıkça yapmaktır: "... Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Bizi cehennem azabından koru!"(Bakara suresi, 201. ayet.)

5. Ahiret İnancının İnsan Davranışlarına Etkisi

Ahiret inancı insan hayatının anlamlı bir şekilde sürdürülmesini sağlar. Ahirete inanan kişi, dünya hayatında yapacağı davranışlara dikkat eder. Başkalarına zarar vermekten, günah işlemekten, kötülük yapmaktan, adaletsiz davranmaktan kaçınır. Dinimizin emir ve yasaklarına uyar. Her zaman salih ameller işlemeye özen gösterir. Böylece hayatını güzel işler yaparak anlamlı hale getirir.

Dünyanın geçici olduğuna ve asıl yurdun ahiret yurdu olduğuna iman eden biri, bu dünyada yaşadığı zorlukların da Allah'tan (c.c.) olduğunu ve hepsinin bir gün biteceğini bilir. Bu yüzden umutsuzluğa ve yılgınlığa düşmez, sabırlı ve dirençli olur. Sabrettiği her zorluktan, sıkıntıdan dolayı Allah'ın (c.c.) kendisine sevap yazacağını unutmaz. Allah (c.c.) adalet sahibidir, hiç kimseye haksızlık yapmaz. Allah'ın (c.c.), hiç kimsenin yaptığını yanına bırakmaması da adaletli oluşunun gereğidir. O, iman edip iyi işler yapanları ödüllendirdiği gibi kötülük yapanlara da yaptıklarının cezasını verir. Bu konuda Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: "Yoksa kötülük işleyenler ölümlerinde ve sağıklarında kendilerini, inanıp iyi ameller işleyen kimseler ile bir mi tutacağı- mızı sandılar? Ne kötü hüküm veriyorlar! Allah, gökleri ve yeri, hak ve hikmete uygun olarak, herkese kazandığının karşılığı verilsin diye yaratmıştır. Onlara zulmedilmez."(Câsiye suresi, 21-22. ayetler.)

6. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. İsa (a.s.)

Hız. İsa, Allah'ın (c.c.) emir ve yasaklarını insanlara açıklama konusunda üstün gayret gösteren ve Allah'ın (c.c.) övgüsünü alan peygamberlerden biridir. Karşılaştığı hiçbir zorluk ve sıkıntı Hız. İsa'yı (a.s.) Allah'ın (c.c.) dinini anlatmaktan ve insanları tevhide çağırmaktan alıkoymamıştır. Hız. İsa (a.s.) da diğer peygamberler gibi Allah (c.c.) tarafından yaratılmış bir kuldur ve bir anneden doğmuştur. Annesinin ismi Meryem'dir (r.a.). Hız. Meryem (r.a.) ailesinden ayrılarak kendisine tahsis edilen yerde ibadet edip yaşarken Cebrail (a.s.) ona Allah'ın (c.c.) mucizesi olarak bir erkek evladı olacağını müjdeledi. Derken Hız. Meryem hamile kaldı ve karnındaki çocukla birlikte uzak bir yere çekildi. Oturduğu hurma ağacının dibinde doğum sancıları çekerken ilahi bir ses kendisini yönlendirdi ve doğum gerçekleşti. Bu mucizeyle Hız. İsa (a.s.) babasız olarak dünyaya geldi. Hız. Meryem (r.a.), Hız. İsa'yı (a.s.) dünyaya getirdikten sonra kavminin yanına döndü. Kavmi, Meryem'i kucağında bir çocukla görünce; "... Ey Meryem! Gerçekten sen iğrenç bir şey yaptın. Ey Hârûn'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir insan değildi, annen de iffetsiz değildi"(Meryem suresi, 27-28. ayetler.) dediler. Bunun üzerine henüz beşikteki Hız. İsa (a.s.), Allah'ın (c.c.) bir mucizesi olarak şöyle konuştu: "... Ben Allah'ın kulu yüm. O bana kitabı verdi ve beni peygamber yaptı. Nerede olursam olayım O beni mübarek kıldı; yaşadığım sürece bana namazı ve zekâtı emretti. Beni anneme saygılı kıldı; beni bedbaht bir zorba yapmadı. Doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak kabirden kaldırılacağım gün esenlik banadır."(Meryem suresi, 30-33. ayetler.) Allah'ın (c.c.) kitap verip mübarek kıldığı Hız. İsa (a.s.), Kudüs civarında peygamberlik yapmış ve insanları bir olan Allah'a (c.c.) kulluk etmeye çağırmıştır. Hıristiyanlar Hız. İsa'nın (a.s.) çarmıha gerildiğine inanırlar. Fakat Kur'an-ı Kerim'e göre Hız. İsa (a.s.) çarmıha gerilmemiştir. Yahudiler, Hız. İsa'nın (a.s.) anlattıklarından hoşlanmamışlar ve onu öldürmek için tuzak kurmuşlardır. Kur'an-ı Kerim'in bu konudaki ayetleri şöyledir: "... Halbuki onu ne öldürdüler ne de astılar, fakat öldürdükleri onlara İsa gibi gösterildi. Onun hakkında ihtilâfa düşenler bundan dolayı tam bir kararsızlık içindedir; bu hususta zanna uymak dışında hiçbir

sağlam bilgileri yoktur. Kesin olarak onu öldürmediler, bilâkis Allah onu kendi nezdine kaldırmıştır. Allah izzet ve hikmet sahibidir."(Nisâ suresi, 157-158. ayetler.)

7. Bir Sure Tanıyorum: Nâs Suresi ve Anlamı

Nâs, insanlar demektir. Nâs suresi, Felak suresiyle birlikte indirilmiştir. Felak suresinde olduğu gibi Nâs suresinde de kötülüklerden Allah'a (c.c.) sığınılması gerektiği bildirilir. Surede, pusuda bekleyip kötü düşünceler aşıl原因 cin ve insanların şerrinden Allah'a (c.c.) sığınılması emredilmektedir.

Bismillehirrahmenirrahim.

1. Kul eûzu bi rabbın nâs.
2. Melikin nâs.
3. İlâhin nâs.
4. Min şerril vesvâsil hannâs.
5. Ellezî yuvesvisu fî sudûrin nâs.
6. Minel cinneti ven nâs.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

(1-6) De ki: "Cinlerden ve insanlardan; insanların kalplerine vesvese veren sinsi vesvesecinin kötülüğünden, insanların Rabbine, insanların Melik'ine, insanların İlâh'ına sığınırım."